

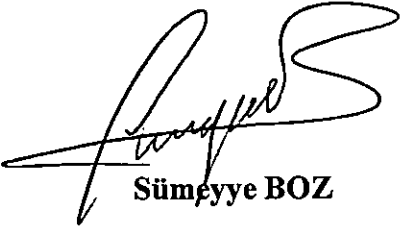
TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 8313
Tarih : 11.10.2024

10/1878

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Van'ın Erciş ilçesinde bulunan Morgedik Barajı'ndaki Dipvak Tünelinde %40 oranında hidrojen siyanür tespit edilmesi, çevre ve halk sağlığı açısından büyük bir tehdit oluşturmaktadır. Morgedik Barajı, yaklaşık 100 bin kişiye içme suyu sağlamakta olup, aynı zamanda tarımsal sulama ve bölgedeki ekosistemin korunmasında hayati bir rol oynamaktadır. Bu tehlikeli kimyasalın suya karışma olasılığı, yalnızca insan sağlığını değil, tarım ve hayvancılığı da olumsuz etkileyebilir. Bu sebeple, çevreye ve insan sağlığına yönelik tehditlerin tespit edilmesi ve gerekli önlemlerin alınması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

Sümeyye BOZ
Muş Milletvekili

GEREKÇE

Van'ın Erciş ilçesindeki Morgedik Barajı'nda yapılan ölçümlerde %40 oranında hidrojen siyanür tespit edilmesi, halk sağlığı ve çevre üzerinde ciddi bir tehdit oluşturmaktadır. Morgedik Barajı, 1997 yılında inşasına başlanmış ve 2015 yılında hizmete girmiştir. Van'ın Erciş ilçesi ve çevresindeki 17 köy ile 5 mezranın tarımsal sulama ve içme suyu ihtiyacını karşılayan önemli bir su kaynağıdır. Morgedik Barajı, yalnızca Van'ın Erciş ilçesi ve çevresindeki köylerin içme suyu ihtiyacını karşılamamakta, aynı zamanda tarımsal sulama ve ekosistemin korunması açısından da büyük önem taşımaktadır. Bölgedeki inci kefali balığının üreme alanı olan Deliçay Deresi de bu barajdan beslenmekte olup, siyanürün suya karışması durumunda hem ekosistem hem de tarımsal faaliyetler olumsuz etkilenebilir.

Hidrojen siyanür gibi kimyasallar, kısa vadede solunum yolları rahatsızlıklarına, uzun vadede ise kalp ve sindirim sistemi üzerinde kalıcı hasarlara yol açabilecek toksik etkilere sahiptir. Bilindiği üzere siyanürün insan vücudunda ölümcül sonuçlar doğurabileceğini ve bu tür kimyasalların su kaynaklarına karışma riskinin bölge halkı için ciddi bir tehdit oluşturduğu çok açıktır.

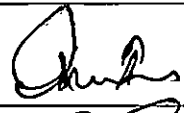
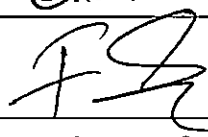
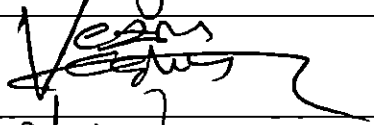
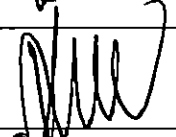
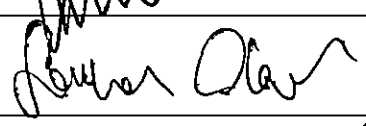
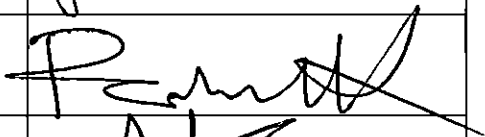
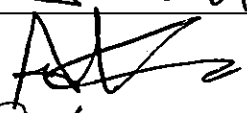
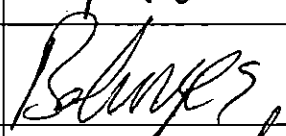
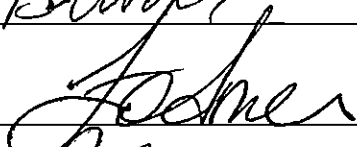
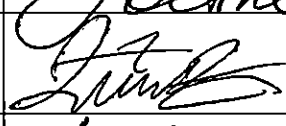
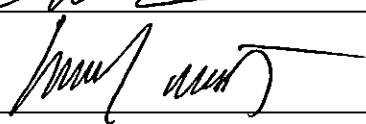
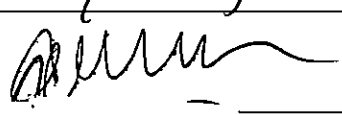
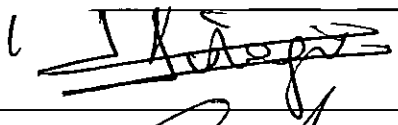
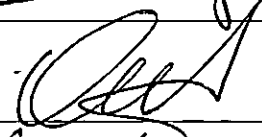
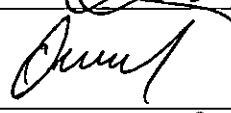
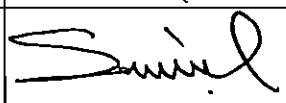
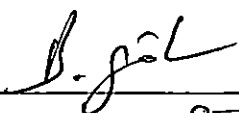
Tarımsal sulamanın durması, bölgede tarımla uğraşan halkın geçim kaynaklarını tehlikeye sokabilir ve su kaynaklarına bulaşacak kimyasal, sadece çevresel değil, ekonomik ve sosyal bir krize de yol açabilir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Müsteşarı Prof. Dr. Mustafa Öztürk, siyanür oranının ölümcül sonuçlar doğurabileceğini belirterek, bölgedeki görevlilerin dahi özel korumalı giysiler giymeden tünele girmemeleri gerektiğini ifade etmiştir.

Bu durum, olayın ne kadar ciddi olduğunu ve kimyasalın insan sağlığı üzerindeki tehditlerinin acilen kontrol altına alınması gerektiğini göstermektedir. Ayrıca, siyanürün suya karışıp karışmadığının tespit edilmesi ve barajın havalandırma sistemlerinin hızla devreye sokulması gerektiği vurgulanmıştır.

Bunun yanı sıra, Morgedik Barajı çevresindeki maden faaliyetleri ve olası kimyasal sızıntıların, siyanür tespitine yol açan faktörler arasında olabileceği düşünülmektedir. Bu faaliyetlerin neden olduğu çevresel zararların daha derinlemesine araştırılması, mevcut kirlilik seviyesinin tespit edilmesi ve sorunun kaynağına yönelik etkili müdahalelerin yapılması gerekmektedir.

Tüm bu riskler göz önüne alındığında, çevresel felaketlerin önlenmesi, halk sağlığının korunması ve bölgedeki tarımsal faaliyetlerin sürdürülebilmesi amacıyla kapsamlı bir araştırmanın yapılması, durumun daha da kötüye gitmemesi için büyük önem taşımaktadır. Bu gerekçeyle, çevre, tarım, ekoloji ve halk sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerin araştırılması, kimyasalın kaynağının belirlenmesi ve gerekli önlemlerin alınması için bir Meclis Araştırması açılması gerekmektedir.

1	NEJLA DEMİR	AĞRI	
2	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
3	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
4	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
5	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	
6	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	
7	PERİHAN KOCA	MERSİN	
8	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
9	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
10	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
11	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	
12	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	
13	OSMAN CENGİZ ÇANDAR	DİYARBAKIR	
15	ÖMER FARUK HÜLAKÜ	BİNGÖL	
16	ONUR DÜŞÜNMEZ	HAKKARİ	
17	GEORGE ASLAN	MARDİN	
18	SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP	BİTLİS	
19	BURCUGÜL ÇUBUK	İZMİR	
20	CELAL FIRAT	İSTANBUL	